

Методологія попередньої експертної оцінки індикаторів, включених до матриці реформ

Автори методології та підходу: Офіс реформ Кабінету Міністрів України, Київська школа економіки, Центр економічної стратегії.

На основі методології Світового банку з діагностики економічного зростання.

Експертна група: Київська школа економіки, Центр економічної стратегії.

Цілі дослідження:

- 1. Пояснити, який майбутній економічний ландшафт України визначають реформаційні заходи, що наразі містяться в Матриці Реформ.*
- 2. Надати цілісну перспективу програми реформ України, розглядаючи її як інтегроване ціле, а не як набір окремих показників.*
- 3. Пов'язати заходи Матриці з критичними потребами в сфері безпеки, економіки та соціальної сфери, створити механізм для пріоритизації та впорядкування на основі реальних економічних потреб. Оцінити поточний баланс між заходами, спрямованими на задоволення нагальних потреб, та тими, що орієнтовані на майбутнє зростання та перспективи відновлення.*
- 4. Визначити "пакети" реформ, які необхідно впроваджувати разом, або реформи, що потребують інвестиційних чи регуляторних передумов.*
- 5. Поєднати реформи та інвестиційні програми таким чином, щоб максимально збільшити економічне зростання.*
- 6. Визначити реформаційні заходи, які не досягають повних структурних реформ; оскільки часткові заходи можуть бути менш ефективними, ніж ґрунтовні реформи.*

Етапи аналітичної роботи для досягнення цих цілей:

- 1) Етап 1. Якісна оцінка експертів – швидкі дії, групування/об'єднання, експертна оцінка важливості.*
- 2) Етап 2. Кількісна економічна оцінка – до вересня – макрооцінка, послідовність на основі критеріїв, інформаційна панель.*

Експертна якісна оцінка

Ця методологія детально описує етапи експертного аналізу політик та заходів, включених до матриці реформ. Метою аналізу є оцінка економічного впливу цих реформ з урахуванням різних макроекономічних показників та умов.

Крок 1: Визначення «мети/завдання» реформи

Крок 2: Аналіз мети та економічного змісту реформи для кожної умови

Крок 3: Оцінка економічного впливу¹ реформ

---

¹ Сукупність наслідків, які реформи матимуть на економічний стан країни

Експерти оцінили кожен індикатор за шкалою від 0 до 5, де 0 вказує на відсутність впливу або актуальності, а 5 свідчить про дуже високий вплив або актуальність. Оцінки базуються на професійному судженні, наявних доказах та чітко обґрунтованому аналізі. Такий підхід забезпечує стандартизовану оцінку реформ за різними вимірами, враховуючи специфіку та відносну важливість кожного аспекту.

Нижче наведені заходи, за якими експерти оцінили кожен категорію реформи за шкалою від 0 до 5 балів:

1. Економічне зростання:

а) Пропозиція:

- *Праця та людський капітал:* Оцінка впливу на участь робочої сили, розвиток навичок та освіти;
- *Інвестиції:* Оцінка впливу на внутрішні та іноземні інвестиції, накопичення капіталу та розвиток інфраструктури;
- *Продуктивність:* Оцінка впливу на ефективність, інновації та технологічний розвиток.

б) Попит:

- *Експорт:* Оцінка впливу на міжнародну конкурентоспроможність, доступ до ринку та зростання експорту;
- *Внутрішнє споживання:* Оцінка впливу на споживчі витрати, наявний дохід та довіру споживачів.

2. Фіскальний вплив (короткостроковий):

- *Вплив на державні доходи:* Оцінка очікуваної зміни податкових надходжень та інших джерел державних доходів;
- *Вплив на державні видатки:* Оцінка зміни державних видатків та бюджетних асигнувань;
- *Вплив на фіскальний баланс:* Оцінка очікуваної зміни в загальній фіскальній позиції (профіцит/дефіцит)

3. Соціальний вплив:

- *Вплив на розподіл доходів та бідність:* Оцінка впливу на нерівність доходів та скорочення бідності;
- *Вплив на зайнятість та створення робочих місць:* Оцінка впливу на можливості працевлаштування та рівень безробіття;
- *Вплив на доступ до державних послуг:* Оцінка впливу на охорону здоров'я, освіту та соціальні послуги;

- *Вплив на соціальну згуртованість та інтеграцію:* Оцінка впливу на зменшення дискримінації та сприяння різноманітності.

4. «Вартість політичного капіталу²»:

- *Опір з боку груп інтересів:* Оцінка рівню опору з боку зацікавлених сторін;
- *Громадська думка та підтримка:* Оцінка рівня громадської підтримки або опору реформі;
- *Інституційні та законодавчі бар'єри:* Оцінка складності подолання політичних та правових перешкод;
- *Складність імплементації:* Оцінка труднощів у виконанні та впровадженні реформи.

5. Фактори SEAL+:

- *Безпека:* Оцінка впливу на національну безпеку, запобігання злочинності та громадську безпеку;
- *Енергетика:* Оцінка впливу на енергетичну безпеку, ефективність та сталість;
- *Доступ до ринку:* Оцінка впливу на вихід на ринок, конкуренцію та можливості для бізнесу;
- *Робоча сила:* Оцінка впливу на гнучкість ринку праці, захист працівників та залучення талантів;
- *Логістика:* Оцінка впливу на сприяння торгівлі, транспортування та ефективність ланцюга поставок.

---

² Політична складність реалізації заходу/реформи